

Nr 47.

Ankom till riksdagens kansli den 16 april 1931 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till kapitalökning för fonden för fiskerinäringens befrämjande ävensom en i ämnet väckt motion.

(1:a avd.)

Under punkt 5 av den till innevarande riksdag avlätna statsverkspropositionen, avdelning Utgifter för kapitalökning i vad angår jordbruksdepartementet, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom kapitalökning för fonden för fiskerinäringens befrämjande anvisa för budgetåret 1931/1932 ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

Utredningen återfinnes i statsrådsprotokollet under utgifter för kapitalökning bil. 5, sid. 8.

I samband härmed har jordbruksutskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 228, av herr *Osberg*, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta, att där låneunderstöd ur fonden för fiskerinäringens befrämjande utlämnas av hushållningssällskap eller landsting, att dessa i egenskap av låneförmedlare skola komma i åtnjutande av förvaltningsbidrag i enlighet med bestämmelserna som gälla för låneförmedlare av statens egnahems-lånerörelse, samt att för detta ändamål beviljas ett förslagsanslag av 5,000 kronor.

Motion.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, får utskottet hänvisa till motionen.

Fiskerilånefonden inrättades efter beslut av 1891 års riksdag.

Gällande bestämmelser för lån från fonden återfinnas i kungörelsen den 7 augusti 1907 (nr 61) angående ändrade bestämmelser rörande fonden för fiskerinäringens befrämjande med åtskilliga däri sedermera vidtagna ändringar senast genom kungörelsen nr 298/1930.

Enligt beslut av 1921 års riksdag är den högsta årsutlåningen från fonden fastställd till 1,800,000 kronor.

Lån från fonden beviljas hushållningssällskap och landsting för utlämnande av låneunderstöd för anskaffande av fiskarbåtar, motorer för sådana båtar, fiskredskap eller för fisktransport avsedda fordon, smärre båtar eller andra smärre inrättningar eller för anläggande av smärre inrättningar för tillgodogörande eller förädling av fiskets produk-

ter eller för utförande av fiskodling. Lånen utlämnas inom Göteborgs och Bohus län av länsstyrelsen i Göteborg och inom rikets övriga län av lantbruksstyrelsen. Kungl. Maj:t fastställer årligen det belopp, varöver vardera av nämnda myndigheter äger förfoga för beviljandet av lån.

På framställning av Kungl. Maj:t medgav 1913 års riksdag, att där understöd, som från ifrågavarande fond utlämnats av hushållningssällskap eller landsting, uppkommit förlust Kungl. Maj:t finge på framställning av vederbörande hushållningssällskap eller landsting, efter prövning av de i varje särskilt fall förekommande omständigheter, äga att av nämnda fonds medel anvisa hushållningssällskapet eller landstinget gottgörelse för den lidna förlusten med skäligt belopp, vilket dock icke i något fall finge överstiga hälften av samma förlust.

Såsom motionären jämväl erinrat väcktes vid 1911 års riksdag motioner om bidrag åt låneförmedlarna av fiskerilån. I häröver avgivet utlåtande (nr 122 p. 4) anförde jordbruksutskottet bland annat följande.

»Vidkommande det med lånerörelsen förenade arbetet och besväret, d. v. s. själva låneförmedlarnas, torde detsamma vara långt mindre för ett lån ur fiskerilånefonden än för ett lån ur egnahemslånefonden. Men det är emellertid ej såsom något slags ersättning för låneförmedlarens möda, som förvaltningsbidragen vid egnahemslånerörelsen medgivits, utan, såsom ovan nämnts, för betäckande av — utom möjliga förluster — för förmedlaren genom lånerörelsen uppkommande *kostnader*. Och i detta avseende förefinnes en väsentlig skillnad emellan de båda ifrågavarande slagen av lånerörelse. Sålunda måste egnahemslåneförmedlaren ofta föranstalta om besiktning å stället av lägenhet, för vilken lån sökes, samt för varje särskilt lån låta genom sakkunnig person granska lägenheten rörande lagfarts- och inteckningshandlingar ävensom meddela lånesökanden upplysningar och råd i sistberörda och även andra avseenden, vilket allt åsamkar låneförmedlaren avsevärda kostnader. Liknande eller andra kostnader torde däremot endast i mycket ringa omfattning förekomma vid fiskerilånerörelsen. På grund härav, och då utskottet, med hänsyn till den försiktighet, som vid lånerörelsens handhavande nödvändigtvis måste iakttagas, icke kan annat än ställa sig synnerligen tveksamt gent emot att, såsom ett bifall till motionerna skulle innebära, befria låneförmedlarna, som ensamma besluta angående låneansökningarna, från — att döma av en uppgift i motionerna — så gott som hela den nuvarande lånerisken, får utskottet hemställa, att ifrågavarande motioner icke må av riksdagen bifallas.»

Riksdagen beslöt i enlighet med vad utskottet sålunda hemställt.

Utskottet.

Vad 1911 års jordbruksutskott anført beträffande frågan om förvaltningsbidrag till låneförmedlare av fiskerilån synes utskottet alltjämt äga giltighet. I betraktande därtill av den på sätt ovan nämnts låneförmedlare tillkommande möjligheten att erhålla gottgörelse i viss utsträckning för lidna förluster i samband med lånerörelsen anser sig utskottet icke böra tillstyrka motionen.

Mot det av Kungl. Maj:t äskade kapitalökningsanslaget har utskottet intet att erinra.

Utskottet hemställer sålunda,

1) att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning såsom kapitalökning för fonden för fiskerinäringens befrämjande anvisa för budgetåret 1931/1932 ett reservationsanslag av 400,000 kronor;

2) att motionen II:228 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Beträffande sättet för ifrågavarande medels anskaffande torde statsutskottet framdeles under riksdagen avgiva förslag.

Stockholm den 16 april 1931.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 46.
